

Komentář
k zákonu č. 365/2000 Sb.,
o informačních systémech veřejné správy
a o změně některých dalších zákonů

Co je a co není
informační systém veřejné správy

Verze 2.00

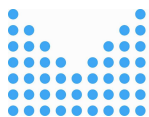
Obsah

ÚVOD.....	3
1 PŘEDMĚT TOHOTO MATERIÁLU	4
1.1 SEZNAM POUŽITÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	4
1.2 SLOVNÍK POUŽITÝCH POJMŮ A ZKRATEK	5
1.2.1 Použité pojmy.....	5
1.2.2 Použité zkratky	5
2 INFORMAČNÍ SYSTÉMY VEŘEJNÉ SPRÁVY	6
2.1 JAK URČIT ISVS	6
2.1.1 ISVS v zákoně o ISVS	6
2.1.2 ISVS a jejich úprava v právních předpisech.....	7
2.1.3 ISVS bez úpravy v právních předpisech	8
2.2 CO NENÍ KRITÉRIEM PRO URČOVÁNÍ ISVS	8
2.2.1 Dostupnost	8
2.2.2 Outsourcing.....	8
2.3 CO NENÍ ISVS.....	9
2.4 POMŮCKA PRO URČOVÁNÍ ISVS	9
2.5 PŘÍKLADY ISVS	10
2.6 ISVS V INFORMAČNÍ KONCEPCI.....	10
2.6.1 Správce, provozovatel a uživatel.....	10
2.6.2 Webové stránky a portály.....	11
3 PROVOZNÍ INFORMAČNÍ SYSTÉMY	12
4 ZÁVĚREČNÉ DOPORUČENÍ	12
5 ZMĚNY.....	13
5.1 ZMĚNY OPROTI PŘEDCHOZÍM VERZÍM.....	13
5.2 ZMĚNOVÉ ŘÍZENÍ	13

Úvod

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ISVS“) stanoví práva a povinnosti, které souvisejí s vytvářením, užíváním, provozem a rozvojem informačních systémů veřejné správy (dále jen „ISVS“). Se správou ISVS jsou spojeny některé významné povinnosti (například od 1. ledna 2007, kdy nabyla účinnosti novela zákona č. 365/2000 Sb. – viz zákon č. 81/2006 Sb., se jedná o povinnost orgánů veřejné správy vytvořit a vydat tzv. informační koncepci). Vzhledem k zákonem uloženým povinnostem, které se vztahují na každý ISVS, resp. jeho správu, jsou orgány veřejné správy postaveny před zásadní úkol identifikovat informační systémy, které jsou ISVS, u kterých vykonávají úlohu správce ve smyslu zákona o ISVS.

1 Předmět tohoto materiálu

Dosavadní praxe ukazuje, že ne vždy je pro orgány veřejné správy snadné určit, které ze spravovaných informačních systémů jsou ISVS a které provozními informačními systémy. Na potřebu rozlišovat jednotlivé druhy informačních systémů mohou orgány veřejné správy narazit právě při zpracování informační koncepce, tj. dokumentu, v němž mají být uvedeny dlouhodobé cíle v oblasti řízení kvality a bezpečnosti spravovaných ISVS, obecné principy pořizování, vytváření a provozování ISVS. V informační koncepci má být také uvedena charakteristika každého ISVS, který orgán veřejné správy spravuje; ke každému ISVS musí vést orgán veřejné správy provozní dokumentaci¹. Orgán veřejné správy má dále povinnost předávat údaje o spravovaných ISVS do informačního systému o informačních systémech veřejné správy (dále jen „ISoISVS“)², jehož správcem je Ministerstvo vnitra.

Zpracování informační koncepce a předání údajů do ISoISVS jsou nezbytnými podmínkami pro provedení atestací, v prvním případě pro provedení atestace dlouhodobého řízení ISVS a ve druhém případě pro provedení atestace způsobilosti k realizaci vazeb ISVS prostřednictvím referenčního rozhraní.

Určení, které ze spravovaných informačních systémů jsou ISVS, je tedy nezbytné zejména s ohledem na naplňování povinností stanovených zákonem o ISVS.

1.1 Seznam použitých právních předpisů

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 528/2006 Sb., o formě a technických náležitostech předávání údajů do informačního systému, který obsahuje základní informace o dostupnosti a obsahu zpřístupněných informačních systémů veřejné správy (vyhláška o informačním systému o informačních systémech veřejné správy).

Vyhláška č. 529/2006 Sb., o požadavcích na strukturu a obsah informační koncepce a provozní dokumentace a o požadavcích na řízení bezpečnosti a kvality informačních systémů veřejné správy (vyhláška o dlouhodobém řízení informačních systémů veřejné správy).

Vyhláška č. 530/2006 Sb., o postupech atestačních středisek při posuzování dlouhodobého řízení informačních systémů veřejné správy.

Vyhláška č. 53/2007 Sb., o technických a funkčních náležitostech uskutečňování vazeb mezi informačními systémy veřejné správy prostřednictvím referenčního rozhraní (vyhláška o referenčním rozhraní).

¹ Strukturu a obsah informační koncepce a provozní dokumentace stanoví vyhláška č. 529/2006 Sb., o požadavcích na strukturu a obsah informační koncepce a provozní dokumentace a o požadavcích na řízení bezpečnosti a kvality informačních systémů veřejné správy (vyhláška o dlouhodobém řízení informačních systémů veřejné správy).

² Informační systém, který obsahuje údaje o jednotlivých ISVS. Správcem systému je na základě § 4 odst. 1 písm. h) zákona o ISVS Ministerstvo vnitra, údaje o jednotlivých ISVS vkládají do systému orgány veřejné správy, které jsou ve vztahu k danému ISVS v pozici správce. Uvedený informační systém je dostupný z webových stránek Ministerstva vnitra – <http://www.mvcr.cz>, <http://www.sluzby-isvs.cz/>

Vyhláška č. 52/2007 Sb., o postupech atestačních středisek při posuzování způsobilosti k realizaci vazeb informačních systémů veřejné správy prostřednictvím referenčního rozhraní.

1.2 Slovník použitých pojmů a zkratek

1.2.1 Použité pojmy

Informační systém – funkční celek nebo jeho část zabezpečující cílevědomou a systematickou informační činnost. Každý informační systém zahrnuje data, která jsou uspořádána tak, aby bylo možné jejich zpracování a zpřístupnění, a dále nástroje umožňující výkon informačních činností – viz § 2 písm. b) zákona o ISVS.

Informační systémy veřejné správy - jsou souborem informačních systémů, které slouží pro výkon veřejné správy. Jsou jimi i informační systémy zajišťující činnosti podle zvláštních zákonů – viz § 3 odst. 1 zákona o ISVS.

Informační koncepce – dokument, ve kterém orgány veřejné správy stanoví své dlouhodobé cíle v oblasti řízení kvality a bezpečnosti spravovaných ISVS a vymezí obecné principy pořizování, vytváření a provozování ISVS – viz § 5a odst. 1 zákona o ISVS.

Orgán veřejné správy – ministerstva, jiné správní úřady a územní samosprávné celky – viz § 3 odst. 2 zákona o ISVS.

Provozní dokumentace – dokumentace ISVS, která popisuje funkční a technické vlastnosti informačního systému – viz § 2 písm. x) zákona o ISVS.

Provozní informační systém - informační systém zajišťující informační činnosti nutné pro vnitřní provoz příslušného orgánu, například účetnictví, správu majetku, nesouvisející bezprostředně s výkonem veřejné správy – viz § 2 písm. u) zákona o ISVS.

Referenční rozhraní – souhrn právních, technických, organizačních a jiných opatření vytvářejících jednotné integrační prostředí ISVS, které poskytuje kvalitní soustavu společných služeb, včetně služeb výměny oprávněně vyžadovaných informací mezi jednotlivými informačními systémy orgánů veřejné správy a dalšími subjekty – viz § 2 písm. i) zákona o ISVS.

Vazba mezi informačními systémy veřejné správy – vzájemné nebo jednostranné poskytování služeb a informací, například sdílení dat – viz § 2 písm. s) zákona o ISVS; pro účely tohoto metodického pokynu automatizované, vzájemné nebo jednostranné poskytování služby mezi ISVS různých správců ISVS.

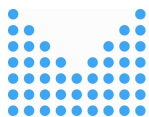
Webová služba (web service) – skupina technologií a metod, které spojují informační systémy prostřednictvím internetu a umožňují jim spolu efektivně komunikovat a vyměňovat si informace.

1.2.2 Použité zkratky

ISVS – informační systém (systémy) veřejné správy.

ISoISVS – informační systém o informačních systémech veřejné správy – k dispozici na <http://www.sluzby-isvs.cz/>.

HTML (Hypertext Markup Language) – hypertextový jazyk pro popis stránek ve World Wide Web, resp. značkovací jazyk pro [hypertext](#); jeden z jazyků pro vytváření stránek v systému [World Wide Web](#), který umožňuje publikaci stránek na [Internetu](#).

2 Informační systémy veřejné správy

2.1 Jak určit ISVS

Předpokladem toho, aby určitý informační systém mohl být označen za ISVS, je především naplnění materiálních znaků ISVS, tedy faktický stav, kdy předmětný informační systém splňuje definiční znaky ISVS stanovené zákonem o ISVS. Absence formálního označení informačního systému za ISVS nehraje při určování typu informačního systému roli.

2.1.1 ISVS v zákoně o ISVS

V souladu s § 3 odst. 1 zákona o ISVS jsou ISVS souborem informačních systémů, které slouží pro výkon veřejné správy. Jsou jimi i informační systémy zajišťující činnosti podle zvláštních zákonů. Pro určení, zda konkrétní informační systém je zároveň ISVS, je nutné posoudit vztah tohoto informačního systému k výkonu veřejné správy. V této souvislosti je nezbytné vymežit pojem veřejná správa.

Veřejnou správu můžeme charakterizovat jako správu veřejných záležitostí, která sleduje naplňování veřejných cílů a je vykonávána ve veřejném zájmu (je to tedy protipól správy soukromé, kterou vykonává každá fyzická nebo právnická osoba, jež naopak sleduje soukromé cíle, a to ve svém soukromém zájmu).

Veřejnou správu lze pojímat ve dvou směrech, a to jako určitou veřejnou činnost (tzv. **funkční pojetí** veřejné správy) a dále jako soustavu orgánů (subjektů), které tuto činnost vykonávají (tzv. **organizační či institucionální pojetí** veřejné správy).

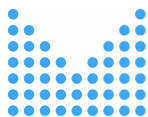
Pro účely vymezení obsahu pojmu **veřejná správa** ve vztahu k ISVS podle zákona o ISVS je **rozhodné pojetí funkční**, podle něhož představuje veřejná správa veřejně prospěšnou činnost, která sleduje naplnění určitého veřejného (státního, obecního atd.) zájmu.

Forma činnosti veřejné správy může mít podobu tzv. **vrchnostenské (výsostné)** veřejné správy. V tomto případě jde o činnost nařizovací (autoritativní), která má povahu veřejné moci³, kdy orgán veřejné moci (např. orgán obce) zasahuje do právních poměrů jiných osob (fyzických nebo právnických). Pro vrchnostenskou veřejnou správu je typická existence vztahů nadřízenosti a podřízenosti, ve kterých orgán veřejné správy vždy stojí výše nad tou osobou, o jejích právech nebo povinnostech rozhoduje. Klasickým výsledkem vrchnostenské veřejné správy jsou správní rozhodnutí vydaná ve správním řízení⁴, ale i další úkony správních orgánů, které zasahují do práv a povinností adresátů veřejné správy (např. různá osvědčení, veřejnoprávní smlouvy, opatření obecné povahy, apod.).

Veřejná správa však může mít i další formu činnosti, která spočívá v zajišťování určitých veřejných potřeb. V případě této pečovatelské či obhospodařovací činnosti mluvíme o **nevvrchnostenské (nevýsostné, fiskální)** veřejné správě, pro níž jsou naopak typické rovnoprávné vztahy mezi orgány

³ Veřejnou mocí se rozumí taková moc, která autoritativně rozhoduje o právech a povinnostech subjektů, ať již přímo, nebo zprostředkovaně. Subjekt, o jehož právech nebo povinnostech rozhoduje orgán veřejné moci, není v rovnoprávném postavení s tímto orgánem a obsah rozhodnutí tohoto orgánu nezávisí od vůle subjektu – viz usnesení Ústavního soudu ze dne 25. listopadu 1993, sp. zn. II. ÚS 75/93.

⁴ Obecným procesním předpisem v oblasti veřejné správy je zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Správní řád upravuje jak problematiku správního řízení, tak rovněž i jiné úkony správních orgánů – vyjádření, osvědčení, sdělení (část čtvrtá), veřejnoprávní smlouvy (část pátá) a opatření obecné povahy (část šestá). Správním řízením se podle správního řádu rozumí postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva a povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá.

veřejné správy a jejími adresáty (jde např. o správu státního či obecního majetku). Při nevrchnostenské veřejné správě vstupují orgány veřejné správy do soukromoprávních vztahů (např. občansko-právních).

Z celkového kontextu zákona o ISVS vyplývá, že tento zákon v § 3 odst. 1 pojímá veřejnou správu v její vrchnostenské rovině. Podle § 3 odst. 5 zákona o ISVS se tento zákon nevztahuje na provozní informační systémy správců ISVS, s výjimkou vazeb provozních informačních systémů na ISVS, přičemž ve smyslu § 2 písm. u) cit. zákona se provozním informačním systémem rozumí informační systém zajišťující informační činnosti nutné pro vnitřní provoz příslušného orgánu, například účetnictví, správu majetku, a nesouvisející bezprostředně s výkonem veřejné správy.

2.1.2 ISVS a jejich úprava v právních předpisech

Skutečnost, že nějaký informační systém je ISVS, nemusí zákon výslovně stanovit – povaha informačního systému vyplývá přímo z § 3 odst. 1 zákona o ISVS [ve spojení s § 3 odst. 5 a § 2 písm. u) cit. zákona]. Přesto některé zákony stanovují, že konkrétní informační systém je ISVS, byť tuto povahu informačního systému lze dovést přímo ze zákona o ISVS.

Na druhou stranu však může být ISVS takový informační systém, který sice nesouvisí s výkonem vrchnostenské (výsostné) veřejné správy [je tedy vytvořen pro potřeby nevrchnostenské (fiskální) veřejné správy], avšak je zákonem za ISVS výslovně prohlášen.

Pro jednoznačné určení ISVS je nejjednodušší situace v případech, kdy právní předpis upravuje vedení ISVS (který splňuje znaky ISVS uvedené v § 3 odst. 1 zákona o ISVS), výslovně jej takto označuje, případně s odkazem na zákon o ISVS. Není tomu tak však ve všech případech.

Následující příklady dokumentují, jakými způsoby právní předpisy upravují vedení ISVS:

- **Právní předpis upravuje vedení konkrétního informačního systému, zároveň jej jako ISVS označuje a odkazuje na zákon o ISVS:**

Například zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v § 14 odst. 1 stanoví:

„(1) Informační systém datových schránek je informačním systémem veřejné správy⁴⁾, který obsahuje informace o datových schránkách a jejich uživatelích.“

Poznámka pod čarou č. 4:

„⁴⁾ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“

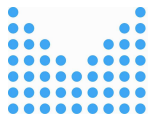
- **Právní předpis upravuje vedení konkrétního registru (evidence, rejstříku apod.), tj. v názvu není pojem „informační systém“, nebo „systém“; právní předpis registr, evidenci, rejstřík jako ISVS označuje a odkazuje na zákon o ISVS:**

Například zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), v § 60 odst. 1 stanoví:

„(1) Živnostenský rejstřík je informačním systémem veřejné správy^{38c)}, jehož správcem je Živnostenský úřad České republiky a provozovateli jsou obecní živnostenské úřady v rozsahu stanoveném odstavci 2 až 5 a krajské živnostenské úřady v rozsahu stanoveném odstavci 3 a 4.“

Poznámka pod čarou č. 38c:

„^{38c)} Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 517/2002 Sb.“

- **Právní předpis upravuje vedení konkrétního informačního systému, registru, evidence, rejstříku, seznamu, databáze, portálu apod., označuje jej jako ISVS, na zákon o ISVS neodkazuje.**

Například zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), v § 419 odst. 1 stanoví:

„(1) Insolvenční rejstřík je informačním systémem veřejné správy, jehož správcem je Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“).“

- **Právní předpis upravuje vedení ISVS, ale jako ISVS jej výslovně neoznačuje.**

Například zákon o ISVS v § 4 odst. 1 mimo jiné stanoví:

„(1) Ministerstvo ve spolupráci s orgány veřejné správy

.....

i) vytváří a spravuje veřejný informační systém o datových prvcích, jeho prostřednictvím vyhledává datové prvky, a stanoví prováděcím právním předpisem formu a technické náležitosti předávání údajů do něj;“

Jiným příkladem je zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), který v § 6 odst. 1 stanoví:

„(1) Ministerstvo vede evidenci čerpacích stanic. Evidence čerpacích stanic je neveřejná a je vedena v elektronické podobě; údaje z ní se zpřístupňují ostatním správním orgánům, a to v rozsahu nezbytném ke splnění účelu, k němuž jsou požadovány.“

2.1.3 ISVS bez úpravy v právních předpisech

Vedení ISVS nemusí být výslovně upraveno zvláštním právním předpisem (tedy právním předpisem odlišným od zákona o ISVS), resp. existenci ISVS žádný právní předpis nemusí výslovně zmiňovat.

Například obce podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, vybírají místní poplatky od držitelů psů, a v souvislosti s touto činností řada obcí (resp. obecní úřady jakožto správci místních poplatků) vede jako informační systém evidenci držitelů psů, jako plátců místního poplatku. Tento informační systém je ISVS, a je vedený z rozhodnutí daného orgánu veřejné správy na podporu jím prováděné správní činnosti, tj. slouží pro výkon vrchnostenské veřejné správy.

2.2 Co není kritériem pro určování ISVS

2.2.1 Dostupnost

Na příkladech uvedených v předchozí kapitole je možné demonstrovat, že rozhodující pro určení ISVS není skutečnost, zda se jedná o veřejný nebo neveřejný informační systém. Například evidence Rejstříku trestů, není veřejným informačním systémem, insolvenční rejstřík nebo živnostenský rejstřík jsou veřejně přístupné s určitými omezeními, katastr nemovitostí je veřejným informačním systémem. Míra zveřejnění údajů tedy není kritériem pro určování toho, zda se jedná o ISVS.

2.2.2 Outsourcing

Kritériem pro určování ISVS není ani to, zda je tento systém provozován přímo úřadem (orgánem veřejné správy) nebo jiným, třeba i komerčním subjektem, například s využitím outsourcingu.

V některých případech právní předpisy určitou formu outsourcingu připouštějí, a to například slovy „vedením ISVS může (daný orgán veřejné správy) pověřit právnickou osobu“, případně „jím zřízenou právnickou osobu“ [viz § 2 písm. d) zákona o ISVS], v jiných se o takové možnosti nezmiňují, a přesto se tak děje.

V dalších případech zákon přímo stanoví provozovatele, například zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů v § 14 odst. 2 stanoví:

„(2) Správcem informačního systému datových schránek je ministerstvo. Provozovatelem informačního systému datových schránek je držitel poštovní licence.“

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích:

„§ 22a odst. (1) Provoz systému elektronického mýtného a výběr mýtného zajišťuje Ministerstvo dopravy. Ministerstvo dopravy může pověřit provozem systému elektronického mýtného a výběrem mýtného organizaci zřízenou Ministerstvem dopravy (dále jen "provozovatel systému elektronického mýtného") na základě souhlasu vlády.

§ 22b odst. (2) Evidence údajů o mýtném je informačním systémem veřejné správy podle zvláštního zákona^{11m)}, jehož správcem je provozovatel systému elektronického mýtného.

^{11m)} Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 517/2002 Sb.“

2.3 Co není ISVS

ISVS nejsou provozní informační systémy, kterým je věnována 6. kapitola.

Operační systém, webový prohlížeč, e-mailový klient, textový a tabulkový editor nejsou samy o sobě ISVS.

2.4 Pomůcka pro určování ISVS

Při posuzování, zda konkrétní informační systém je ISVS či nikoli, je možné si pomoci následujícími otázkami:

- Bylo by nefunkčností informačního systému bezprostředně narušeno nebo ohroženo plnění (vrchnostenských) povinností vyplývajících z kompetencí daného orgánu veřejné správy?
- Jsou v informačním systému uloženy údaje o vykonávané (vrchnostenské) správní činnosti nebo údaje pro podporu výkonu u této činnosti?

Pokud jsou odpovědi na tyto otázky ANO, s největší pravděpodobností se v případě posuzovaného informačního systému jedná o ISVS.

Vždy však bude ISVS takový informační systém, který je za něj zákonem výslovně prohlášen, byť by nesplňoval znaky ISVS podle § 3 odst. 1 zákona o ISVS.

V případě, že vyhodnotíte vámi spravovaný informační systém jako ISVS, musíte dále zjistit, do jaké míry se na vás zákon o ISVS vztahuje. Ten v § 3 stanoví, na které ISVS se tento zákon nevztahuje, resp. vztahuje ve stanoveném rozsahu.

2.5 Příklady ISVS

Ministerstvo vnitra je správcem například následujících ISVS:

podle zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu

- evidence udělených akreditací a jejich změn,
- evidence kvalifikovaných poskytovatelů certifikačních služeb,
- evidence vydaných kvalifikovaných systémových certifikátů, které používá kvalifikovaný poskytovatel certifikačních služeb podle § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 227/2000 Sb., které byly podle § 6 odst. 2 tohoto zákona ověřeny Ministerstvem vnitra,

podle zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů

- informační systém o datových prvcích,
- informační systém o informačních systémech veřejné správy (ISoISVS),

podle zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel)

- informační systém evidence obyvatel,
- registr rodných čísel – ISVS, který je samostatnou funkční částí informačního systému evidence obyvatel.

V případě obcí jsou ISVS například

- evidence uložených pokut (správních sankcí) podle § 58 a 59 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích,
- evidence plátců místních poplatků podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích,
- evidence obyvatel.

2.6 ISVS v informační koncepci

Orgán veřejné správy má ve své informační koncepci podle zákona stanovit své dlouhodobé cíle v oblasti řízení kvality a bezpečnosti spravovaných ISVS a vymezit obecné principy pořizování, vytváření a provozování ISVS. Vyhláška č. 529/2006 Sb., o dlouhodobém řízení informačních systémů veřejné správy, pak dále upravuje povinnost orgánu veřejné správy v informační koncepci charakterizovat všechny své ISVS, jejichž je správcem. Informační koncepce se vytváří pro celý orgán veřejné správy, nikoliv pro jednotlivé ISVS.

Úplná struktura informační koncepce a příklady informačních koncepcí jsou dostupné z <http://www.mvcr.cz/clanek/priklady-informacnich-koncepci.aspx>.

2.6.1 Správce, provozovatel a uživatel

Informační koncepci zpracovává orgán veřejné správy vždy s ohledem na ty ISVS, u nichž je správcem, tj. subjektem, který „podle zákona určuje účel a prostředky zpracování informací a za informační systém odpovídá“ – viz § 2 písm. c) zákona o ISVS (tyto ISVS do své informační koncepce zahrne).

Zákon o ISVS rozlišuje dvě role subjektu ve vztahu k ISVS, a to správce [§ 2 písm. c) zákona o ISVS] a provozovatele [§ 2 písm. d) zákona o ISVS]. Upravuje zejména povinnosti orgánu veřejné správy jako správce ISVS, kdežto povinnosti provozovatele shrnuje do jediné věty, ve které mu ukládá povinnost zajišťovat ochranu a bezpečnost informací v rámci provozovaného ISVS (viz § 3 odst. 8 zákona o ISVS).

Správce ISVS je orgán veřejné správy, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Tak se stalo například v případě Rady pro výzkum a vývoj, která je správcem Informačního systému výzkumu a vývoje, neboť tak stanoví zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků (Rada pro výzkum a vývoj je odborným a poradním orgánem vlády pro oblast výzkumu a vývoje, tedy nikoliv orgánem veřejné správy ve smyslu zákona ISVS).

Provozovatelem ISVS může být jakýkoliv subjekt, „pokud to jiný zákon nevyklučuje“ – viz § 2 písm. d) zákona o ISVS.

Orgán veřejné správy může být logicky i v roli uživatele ISVS, byť zákon o ISVS tuto roli výslovně nedefinuje, pouze ji zmiňuje v definici informační činnosti – viz § 2 písm. a).

Pro zpracování informační koncepce je nutné tyto role odlišovat, resp. je nutné odlišit správce od zbylých dvou rolí, tj. role provozovatele a role uživatele.

V některých případech by mohlo být obtížné odlišit provozovatele a uživatele, a to na základě definice provozovatele v zákonu o ISVS – provozovatelem je subjekt, který „provádí alespoň některé informační činnosti související s informačním systémem“ – viz § 2 písm. d) zákona o ISVS. Protože informační činností je mimo jiné vyhledávání dat nebo poskytování informací [viz § 2 písm. a) zákona o ISVS, bylo by možné každého uživatele označit jako provozovatele. Striktní odlišování provozovatele a uživatele však nemá při zpracování informační koncepce praktický význam, neboť – jak je uvedeno výše – informační koncepce se „povinně“ zabývá pouze těmi ISVS, u nichž je orgán veřejné správy v roli správce.

Pokud však orgán veřejné správy bude považovat za účelné, například pro komplexnost přístupu, uvést v informační koncepci všechny ISVS, se kterými pracuje (i jako provozovatel nebo jako uživatel), není mu v tom bráněno.

Doporučuje se, aby orgán veřejné správy uvedl do informační koncepce všechny informační systémy, kterých je správcem, tedy ISVS i provozní.

Souhrnně - v informační koncepci daného orgánu veřejné správy

- musí být uvedeny ISVS, u nichž je daný orgán správcem,
- mohou být uvedeny ISVS, u nichž je daný orgán provozovatelem, případně uživatelem; rozhodnutí je zcela na daném orgánu veřejné správy ⁶⁾,
- mohou být uvedeny provozní informační systémy, u nichž je daný orgán správcem,
- mohou být uvedeny provozní informační systémy, u nichž je daný orgán provozovatelem

Součástí informační koncepce by měly být i „kombinované“ informační systémy zahrnující zpracování více agend úřadu, z nichž některé jsou výkonem „vrchnostenské“ veřejné správy (subsystém kombinovaného systému je ISVS) a další jsou výslovně provozní (subsystém kombinovaného systému je provozním IS), např. výběr správních poplatků spojený s pokladnou a účetnictvím úřadu.

2.6.2 Webové stránky a portály

Orgán veřejné správy může pro tyto účely nahlížet na své webové stránky a portály jako ISVS nebo může považovat zpřístupnění informací prostřednictvím webových stránek nebo portálu za jednu

z funkcionalit (činností) konkrétního ISVS. Pokud zvolí první přístup, je vhodné, aby definoval jednotlivé agendy na webu nebo portálu jako subsystemy. V každém případě by měly být webové stránky i portály uvedeny v informační koncepci.

3 Provozní informační systémy

Podle § 2 písm. u) zákona o ISVS je „provozním informačním systémem informační systém zajišťující informační činnosti nutné pro vnitřní provoz příslušného orgánu například účetnictví, správu majetku, a nesouvisející bezprostředně s výkonem veřejné správy“. Zákon o ISVS se „nevztahuje na provozní informační systémy správců informačních systémů veřejné správy, s výjimkou vazeb provozních informačních systémů na informační systémy veřejné správy“ (viz § 3 odst. 5 zákona o ISVS).

Kromě příkladů uvedených v zákonu o ISVS se může dále jednat o informační systémy evidence docházky zaměstnanců, evidence došlých faktur aj. Činnosti, pro jejichž zajištění se tyto IS používají, bezprostředně neslouží pro výkon (vrchnostenské) veřejné správy.

Výše uvedené systémy by byly ISVS pouze v případě, kdy je předmětná činnost vrchnostenskou kompetencí daného orgánu veřejné správy. Tak je třeba odlišit

- evidenci majetku orgánu veřejné správy (jedná se o provozní informační systém)
- informační systém např. o (správních) rozhodnutích o přidělení nebo odnětí dotací (v tomto případě by se jednalo o ISVS).

V obou případech se jedná o informační systémy, kterými se sleduje (statický a dynamický) stav majetku, ovšem v prvním případě pouze majetku spravovaného orgánem veřejné správy, kdežto ve druhém případě o vrchnostenskou kompetenci orgánu veřejné správy (příčemž v praxi může jít o jeden a tentýž orgán veřejné správy).

4 Závěrečné doporučení

Z hlediska praxe, například při zpracování informační koncepce, může být pro orgán veřejné správy výhodnější informační systémy nerozdělovat na ty, které jsou ISVS a které nikoliv. Ministerstvo vnitra tuto praxi doporučuje, i když zákon o ISVS upravuje pouze povinnosti vztahující se k ISVS. Striktní dělení není nezbytné i s ohledem na tu skutečnost, že předmětem atestace nejsou v současné době⁵⁾ jednotlivé ISVS, resp. předmětem atestace je v případě jednotlivých ISVS výhradně jejich způsobilost k realizaci vazeb ISVS s jinými ISVS prostřednictvím referenčního rozhraní, přičemž se musí jednat o ISVS jiných správců⁶⁾.

⁵⁾ Podle novely zákona o ISVS (zákon č. 81/2006 Sb.), s účinností od 1. 1. 2007.

⁶⁾ Více k tomuto typu atestace Metodický pokyn k posuzování způsobilosti k realizaci vazeb ISVS s jinými IS prostřednictvím referenčního rozhraní, vydaný Ministerstvem informatiky. Dostupný na <http://www.mvcr.cz>.

5 Změny

5.1 Změny oproti předchozím verzím

verze 1.00 - Jedná se o druhou verzi metodického pokynu.

verze 2.00 - Formální úprava v souvislosti s přechodem kompetencí z Ministerstva informatiky na Ministerstvo vnitra, upřesnění pojmu veřejná správa.

5.2 Změnové řízení

Status	Datum	Popis	Garant	Schválil
Verze 0.01	28.02.2007	Interní návrh metodického pokynu	oddělení metodik ISVS	vedoucí oddělení
Verze 1.00	30.05.2007	Schválená verze metodického pokynu určená pro zveřejnění	odbor koncepce a koordinace ISVS	ředitelka odboru
Verze 2.00	20. 04. 2009	Schválená verze metodického pokynu určená pro zveřejnění	odbor koncepce a koordinace ISVS	ředitelka odboru